

MAŽEIKIŲ MERKELIO RAČKAUSKO GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo, fiksavimo ir stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu LR Seimo 2023 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1125, Geros mokyklos koncepcija bei teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą.

2. Aprašas reglamentuoja mokinio pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, nuostatas ir principus, vertinimo lygmenis, kompetencijų vertinimą, rezultatų panaudojimą, planavimą, vertinimą ugdymo procese, pusmečio ir metinį vertinimą, mokinio įsivertinimą, mokinio pasiekimų ir individualios pažangos stebėseną, tėvų informavimo tvarką.

3. Mokymosi pasiekimai apima ir mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link bei ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

4. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertinimas suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą, įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

5. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu ir sudaryti galimybes juos plėtoti. Jais paremta kasdienė vertinimo praktika turi prisidėti prie įtraukios ir mokinių, ir mokytoją įgalinančios gimnazijos vertinimo kultūros formavimosi.

6. Apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:

6.1. **vertinimas** – sistemingas informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas ir apibendrinimas;

6.2. **įsivertinimas** – paties mokinio mokymosi proceso, mokymosi pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, numatant tolesnius savo mokymosi žingsnius;

6.3. **refleksija** – tai savęs supratimas, konstruktyvi savo veiksmų kritika, savęs palyginimas su kitais;

6.4. **formuojamasis vertinimas** – apibrėžiamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti;

6.5. **apibendrinamasis vertinimas** – siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu;

6.6. **kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas mokytojo pasirinktomis formomis;

6.7. **mokymosi pasiekimai** – tai kriterijais grįstas mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi rezultatus rinkimas, kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo (si) kokybei užtikrinti;

6.8. **mokymosi pažanga** – mokinio asmeninės pažangos siekis per tam tikrą laiką, atsižvelgiant į jo asmeninės raidos galimybes ir bendrosiose ugdymo programose numatytus reikalavimus;

6.9. **kompetencijų aplankas** – tai asmens žinias, gebėjimus bei įgūdžius įrodančių dokumentų, faktų ir kūrybinių darbų rinkinys;

6.10. **kontrolinis darbas** – ne mažiau kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis, tiriamasis darbas ar kitoks raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį;

6.11. **apklausa raštu** – greita 15–20 minučių apklausa ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Mokiniai, nedalyvavę apklausoje, atsiskaityti neprivalo. Iš anksto apie apklausą mokiniai neinformuojami. Darbų patikrinimas gali vykti pasirinktinai: tikrinami visų mokinių ar tik dalies mokinių darbai. Darbai nebūtinai vertinami pažymiu. Darbai turi būti gražinami kitą pamoką. Rekomenduojamas kaupiamasis vertinimas;

6.12. **apklausa žodžiu** – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba. Mokiniai, atsakinėjančiam žodžiu, įvertinimas pateikiamas tą pačią pamoką;

6.13. **savarankiškas darbas** gali trukti 10–30 minučių. Jo tikslas sužinoti, kaip mokinys suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis. Rekomenduojamas kaupiamasis vertinimas. Apie savarankiško darbo rašymą nebūtina informuoti iš anksto.

II SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

7. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

7.1. **padėti mokytis**. Vertinimas ugdymo procese skirtas kaupti informaciją apie mokinių pasiekimus. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasmiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

7.2. **pripažinti ir sertifikuoti rezultatus**. Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, trimestriui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu. Ši informacija naudojama pripažįstant ugdymo rezultatus, priimant mokytis į aukštąją mokyklą, profesinio mokymo įstaigą;

7.3. **valdyti ugdymo proceso kokybę**. Šis tikslas orientuotas į mokyklos veiklos tobulinimą ir yra būtinas gimnazijos, savivaldybės, regiono, šalies ar tarptautinio lygmens sprendimams priimti. Ugdymo proceso kokybę lemia įvairūs veiksniai, kuriems nustatyti būtina apdoroti didesnės imties duomenis taikant statistinę analizę, darant išvagas apie nustatytų tendencijų priežastis, ryšius su kitais veiksniais ir galimus sprendimo būdus.

8. Aprašo 6 punkte įvardinti mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

8.1. **formuojamasis vertinimas** užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

8.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

8.1.2. sąlygų, leidžiančių mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, kiekvienam mokiniui suteikiant galimybę atskleisti savo potencialą;

8.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotas į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

8.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

8.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę;

8.2. **apibendrinamasis vertinimas** siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Instituciniu lygmeniu išskiriamas gimnazijos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas:

8.2.1. gimnazijos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per trimestrą, pusmetį arba mokslo metus. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

8.2.1.1. būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

8.2.1.2. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

8.2.1.3. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai turi vienodai interpretuoti pasiekimų lygių reikalavimus;

8.2.1.4. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu, turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti to, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

8.2.1.5. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

8.2.1.6. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms;

8.2.1.7. remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

8.2.1.8. vertinti už tai, ką mokins atliko, o ne už tai, ko neatliko;

8.2.2. išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus ir valstybinius brandos egzaminus.

III SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

9. Vertinimas gimnazijoje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir mokyklos) ir nacionaliniu lygmenimis, kurie turi derėti tarpusavyje ir sudaryti bendrą sistemą:

9.1. **asmeninis (mokinio) lygmuo** apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

9.2. **tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo** apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

9.3. **bendruomeninis klasės lygmuo** apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus,

valdyti mokymos(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius, pasiūlydami mokiniams atlikti užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

9.4. **bendruomeninis mokyklos lygmuo** apima pedagoginės bendruomenės sukurtą ir / ar sutartą vertinimo sistemą ir / ar tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekdami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

9.5. **nacionalinis lygmuo** apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

IV SKYRIUS MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

10. Mokiniai ugdomi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

10.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

10.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos gimnazijos numatyta tvarka, fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją Tamo dienyne ir kitais būdais, nurodytais socialinės-pilietinės veiklos apraše, patvirtintame gimnazijos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-93;

10.3. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir gimnazijos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai.

11. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

11.1. **ugdymo siekinių numatymas.** Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir gimnazijos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;

11.2. **mokymosi žingsnių ir požymių planavimas.** Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio;

11.3. **mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas.** Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir įvairios užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai. Tokio pobūdžio užduotys ir veiklos ugdo aukštesnio lygmens mąstymą, padeda užtikrinti dermę tarp ugdymo siekinių, mokymosi veiklų bei vertinimo.

12. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojama:

12.1. **grįžtamasis ryšys.** Mokinui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinama mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuojama mokytis;

12.2. gimnazijoje susitariama dėl bendrų principų teikiant grįžtamąjį ryšį, kad būtų laikomasi vienodo sisteminio požiūrio, atsispindinčio gimnazijos vertinimo tvarkoje;

12.3. grįžtamasis ryšys teikiamas pasitelkiant vertinimo įrankius, fiksuojančius kompetencijos augimą, pvz.: mokinių įsivertinimo aprašus; mokinių socialinių-pilietinių veiklų stebėjimo aprašus; klausimynus (atvirų klausimų ir klausimų su atsakymų pasirinkimu) ir kt.;

12.4. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti pasitelkiamas ir kaupiamasis vertinimas, sudarantis galimybę kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų pokyčius ilgesnį laiko atkarpą bei panaudoti ją grįžtamajam ryšiui teikti. Kaupiamasis vertinimas turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamą patogią formą, kuriais remdamasis, mokytojas galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

13. Vertinimo rezultatai naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

14. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

15. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, sukaupia informacija naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

16. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami gimnazijos, savivaldybės, nacionalinio lygmens rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

17. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų gimnazijos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

18. Vertinant mokinių pasiekimus, laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinytis gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

19. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas neturi būti suprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais rekomenduojama vadovautis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (*Suvestinė redakcija nuo 2023-09-01 iki 2024-08-31; Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. 46-1526, i. k. 1052070ISAKISAK-556; Nauja redakcija nuo 2022-01-01: Nr. V-2323, 2021-12-31, paskelbta TAR 2021-12-31, i. k. 2021-27931*).

20. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.

21. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

21.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

21.2. ugdymo procese taiko adekvacius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

21.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

21.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

21.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

21.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

21.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

21.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

21.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

21.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

21.11. tinkamai fiksuoja mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

VII SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

22. Mokytojai, pradėdami naują skyrių (temą), su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus, formas.

23. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinama pagal BP reikalavimus, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų vertinimo instrukcijas, metodinėse grupėse aptartus ir suderintus dalyko vertinimo metodus, formas ir kriterijus.

24. Rugsėjo mėnuo skiriamas naujai atvykusių mokinių adaptacijai. Adaptaciniu laikotarpiu pirmas dvi savaites (esant poreikiui, gali būti skirtas ir papildomas adaptacijos laikas) mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimai nevertinami pažymiais, stebima individuali pažanga, taikomas formuojamasis ir kaupiamasis vertinimas:

24.1. mokiniui, atvykusiam mokytis iš užsienio, Vaiko gerovės komisijos sprendimu, skiriamas adaptacinis periodas. Trukmė nustatoma kiekvienam mokiniui individualiai;

24.2. mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą. Dalykų mokymosi pasiekimai pusmečio, modulio ar kt. laikotarpio pabaigoje įvertinami pažymiu ar įrašais: „įskaityta“; „neįskaityta“; „atleista“.

25. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo rezultatų fiksavimas:

25.1. patenkinamų rezultatų fiksavimas: „slenkstinis“, „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“ („atl“), „įskaityta“ („įsk“), 4–10 balų įvertinimas. Kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimų lygiais: slenkstinis lygis – 4, patenkinamas lygis – 5–6, pagrindinis lygis – 7–8, aukštesnysis lygis – 9–10;

25.2. nepatenkinamų rezultatų fiksavimas, nepasiekus slenkstinio lygmens: „nepatenkinamas“, „neįskaityta“ („neįsk“). 3 balų įvertinimas (3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties).

26. Bendrojo ugdymo dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas:

26.1. dorinio ugdymo (etikos, tikybos), psichologijos, gyvenimo įgūdžių programos, žmogaus saugos, pilietiškumo pagrindų mokymosi pasiekimai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“, kiti mokomieji dalykai vertinami pažymiu;

26.2. bendrojo ugdymo dalykų modulių pasiekimai vertinami pažymiu arba „įskaityta“;

26.3. iš dalyko modulio, likus dviem savaitėms iki pusmečio pabaigos, rašomas vienas apibendrintas pažymys (1–10), kuris įskaitomas į dalyką (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros I klasės modulio ir vidurinio ugdymo programos matematikos ir informatikos modulių vertinimą, kurie vertinami „įskaityta“);

26.4. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai fizinio ugdymo pamokose vertinami įrašu „įskaityta“, „neįskaityta“ arba „atleista“ (esant gydytojų komisijos rekomendacijai).

26.5. jei mokinys I pusmetį atleistas nuo fizinio ugdymo pamokų, o antrame pusmetyje jau yra įvertinamas pažymiu, tai toks įvertinimas bus ir metinis. Jei I pusmetį vertinta pažymiu, o antrą yra „atleista“, tai ir metinis bus „atleista“;

26.6. socialinė-pilietinė veikla vertinama įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“ antro pusmečio pabaigoje, remiantis gimnazijos socialinės-pilietinės veiklos aprašo rekomendacijomis;

26.7. keliamosios klasės (I, III) mokinio, besimokančio pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai vertinami pažymiu, atsižvelgus į jo asmeninę daromą pažangą ir palyginus su jam pritaikytoje programoje numatytais pasiekimais; programos baigiamosios klasės mokinio mokymosi pasiekimai vertinami pažymiu, palyginus su bendrosiose programose numatytais mokymosi pasiekimais;

26.8. mokinio, atvykusio mokytis iš užsienio, vertinimas vykdomas atsižvelgus į V GK priimtus sprendimus ir rekomendacijas.

27. Mokinio mokymosi pasiekimai vertinami nuolat ir sistemingai, formuojamasis vertinimas derinamas su kaupiamuoju ir apibendrinamuoju vertinimu. Rekomenduojama mokymosi pasiekimus per pusmetį įvertinti tokiu dažnumu:

27.1. jei dalykui mokytis skirta 1-2 pamokos per savaitę, įvertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;

27.2. jei dalykui mokytis skirtos 3-4 pamokos per savaitę, įvertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais;

27.3. jei dalykui mokytis skirta 5 ir daugiau pamokų per savaitę, įvertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais;

27.4. pažymių skaičius per mėnesį – jeigu yra daugiau, kaip 1 savaitinė pamoka, per mėnesį ne mažiau, kaip vienas įvertinimas.

28. Mokinio kontrolinių ir savarankiškų darbų įvertinimai fiksuojami Tamo dienyne ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo atsiskaitymo dienos. Šis terminas netaikomas mokslo metų ir pusmečių pabaigoje, kai įvertinimai fiksuojami ne vėliau kaip paskutinę šių laikotarpių dieną.

29. Kontrolinių ir kitų atsiskaitomųjų darbų skelbimo tvarka ir vertinimas:

29.1. kontrolinių darbų tvarkaraštis, suderinus su mokiniais, sudaromas mėnesiui. Klasėse dirbantys mokytojai fiksuoja planuojamus kontrolinius darbus Tamo dienyne;

29.2. mokytojas, suderinęs su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką pakeisti;

29.3. per dieną I-II klasėse organizuojamas tik vienas kontrolinis darbas;

29.4. mokytojas apie kontrolinį darbą mokinius pakartotinai informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę, supažindina su darbo struktūra, turiniu, tikslais, vertinimo kriterijais;

29.5. rekomenduojama sudarant kontrolinio darbo užduotis laikytis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių eiti prie sunkesnių. Pagal užduočių sunkumą diagnostinės užduotys turėtų būti rengiamos stengiantis laikytis tokių proporcijų: 30 proc. lengvų užduočių, 40 proc. – vidutinio sunkumo ir 30 proc. sunkių užduočių;

29.6. rengiant formuojamojo ar apibendrinamojo vertinimo užduotis atsižvelgiama į pasiekimų lygių požymius ir pateikiamos mokiniams skirtingus pasiekimų lygius atitinkančios užduotys, neribojant mokinių galimybių atlikti ir sudėtingesnes užduotis. Užduotys parengiamos taip, kad būtų galimybė vertinti skirtingų pasiekimų sričių gebėjimus, tačiau į vieną pasiekimų vertinimo užduotį neįtraukiami visų ar daugelio pasiekimų sričių gebėjimai. Užduotys parengiamos taip, kad galima būtų vertinti skirtingų mokinių daromą pažangą ir teikti veiksmingą, mokytis padedantį ir motyvuojantį grįžtamąjį ryšį;

29.7. prie kiekvienos užduoties ar klausimo rekomenduojama nurodyti taškus;

29.8. kontrolinių darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais, pasidžiaugiama jų sėkmėmis, nesėkmės aptariamoms individualiai ir numatomi pagalbos būdai mokymosi spragoms šalinti;

29.9. kontrolinį darbą, jeigu 50 proc. mokinių už jį gavo nepatenkinamą įvertinimą, būtina perrašyti;

29.10. jeigu mokinys dėl pateisinamų priežasčių (pateikė gydytojų pažymą ar tėvų paaiškinimą) nedalyvavo kontroliniame darbe, už jį atsiskaito po pamokų arba kitu su mokytoju

susitartu laiku per 2 savaites arba per tiek kalendorinių dienų, kiek mokinys sirgo arba nebuvo dėl pateisinamos priežasties gimnazijoje;

29.11. jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per gimnazijos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui – 1 „nieko neatsakė, neatliko užduoties“

29.12. jeigu mokinys be pateisinamų priežasčių nedalyvavo kontroliniame darbe, užduotis privalo atlikti kitą pamoką, jam gali būti rašomas „vienetas“ atsisakant atlikti užduotis;

29.13. atsiskaitomieji darbai iš karto po mokinio ligos, pirmąją dieną po mokinių atostogų, po šventinių dienų neorganizuojami. Planuojant klasei skirtų atsiskaitomųjų darbų intensyvumą per dieną ir savaitę, numatomas pakankamas laikas jiems pasirengti.

VIII SKYRIUS PUSMEČIO IR METINIS VERTINIMAS

30. Mokinio mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu.

31. Pusmečio ir metinis įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais 1–10 balų sistemoje arba įrašais „įsk.“, „neįsk.“, „atl.“.

32. Pusmetis negali būti vedamas iš mažiau nei trijų įvertinimų (pažymių ar įskaitų).

33. Pusmečio dalyko pasiekimų įvertinimas vedamas skaičiuojant per pusmetį gautų pasiekimų įvertinimų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę, pvz. 6,5–7; 6,45–6; 6,4–6.

34. Metinis dalyko pasiekimų įvertinimas vedamas (jeigu dalyko pusmečių įvertinimai skirtingi) skaičiuojant I ir II pusmečių dalyko visų gautų pasiekimų įvertinimų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę.

35. Jei bent vieno pusmečio fiksuotas įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“). Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu. „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo „nauja redakcija, patvirtinta LŠMSM 2023-09-01 įsakymu Nr. V-209.“

36. Jei vieno pusmečio dalyko pasiekimų įvertinimas yra pažymys arba „įsk.“, o kito pusmečio – „atleista“, metinis įvertinimas vedamas pagal II pusmečio įvertinimą.

37. Dėl kitų, šiame apraše nenumatytų ir neaprašytų, dalyko pusmečio, metinio ar kito ugdymo laikotarpio įvertinimo fiksavimo atvejų susitariama gimnazijoje. Išimties tvarka direktoriaus įsakymu leidžiama mokiniui atsiskaityti II pusmetį už neatliktas arba neįskaitytas I pusmečio užduotis ar atsiskaitomuosius darbus. Metinis įvertinimas vedamas iš II pusmečio įvertinimo ir papildomi darbai nėra skiriami.

38. Nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“) fiksuojamas, jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir iki pusmečio pabaigos neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

39. Jei mokinys per pusmetį neatliko visų vertinimo užduočių be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų bendrosiose programose, mokinio dalyko pusmečio mokymosi pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui – 1.

40. Jei mokinys, kuris besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vieną ugdymo laikotarpį kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitus (turimus) ugdymo laikotarpiu pasiektus mokymosi pasiekimus.

41. Mokiniai, kurie mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, perėjus prie dalyko aukštesnės programos arba pereinant iš aukštesnio lygio programos į žemesnio lygio programą ir laikant įskaitą arba pasirenkant naują mokomąjį dalyką, pusmečio įvertinimu laikomas įskaitos pažymys.

42. Paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką rekomenduojama organizuoti mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą:

42.1. mokiniai per paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką analizuoja mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymąsi;

42.2. mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir, jei reikalinga, koreguoja ugdymo procesą.

43. Pusmečių ir metiniai įvertinimai turi būti išvedami ne vėliau kaip paskutinę pusmečio ar mokslo metų dieną.

44. Patikrintas pusmečių įvertinimų ataskaitas klasės kuratoriai pavaduotojoms pristato nurodytu terminu.

45. Metodinėse grupėse mokytojai analizuoja diagnostinių, bandomųjų egzaminų darbus, I ir II pusmečio, metinio mokymosi pasiekimų rezultatus. Priima sprendimus dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.

46. Jei dalyko metinis pasiekimų įvertinimas yra 1–3 balų skalėje, pasibaigus ugdymo procesui, mokiniui skiriami papildomi darbai. Mokinio pasiekimų vertinimas po papildomų darbų laikomas galutiniu.

47. Kėlimas į aukštesnę klasę, palikimas kartoti kursą, papildomų darbų skyrimas vykdomas vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka, gimnazijos direktoriaus įsakymais ir Mokytojų tarybos nutarimais.

IX SKYRIUS VERTINIMO PLANAVIMAS

48. Mokytojas, planuodamas kiekvieną mokymo(si) etapą, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus, formuluoja uždavinius, numato rezultatus ir planuoja vertinimą:

48.1. diagnostinį vertinimą mokytojas fiksuoja ilgalaikiame plane, kontrolinių darbų grafike;

48.2. formuojamąjį vertinimą – pamokos metmenyse;

48.3 apibendrinamąjį vertinimą – ilgalaikiame plane.

49. Mokytojai savo metodinėje grupėje, remdamiesi mokinių pasiekimų aprašais, aptaria ir suderina dalyko vertinimo kriterijus, metodus ir formas:

49.1. rugsėjo mėnesį, per pirmąją savo dalyko pamoką, kiekvienas mokytojas supažindina mokinius su savo dalyko, modulio, pasirenkamojo dalyko programa, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

X SKYRIUS TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMAS

50. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame Tamo dienyne.

51. Dalykų mokytojai pildo Tamo dienyną tą pačią dieną, kai vyko pamoka.

52. Iki kiekvieno mėnesio 15 dienos dalyko mokytojai surašo visus praėjusio mėnesio įvertinimus.

53. Atsiradus mokymosi problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) apie mokymosi pasiekimus informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant laiškus.

54. Esant reikalui, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) kviečiami į Vaiko gerovės komisijos posėdį, kur sprendžiamos vaiko ugdymo (-si) problemos, priimami susitarimai.

55. Iki pusmečio pabaigos likus 1 mėnesiui, dalyko mokytojas kartu su klasės kuratoriumi informuoja tėvus, jeigu mokiniui gresia nepatenkinamas įvertinimas, ir/ar kviečiasi individualaus pokalbio.

56. Reikalui esant, tėvai turi galimybę susitikti su vaiką mokančiais mokytojais, administracija, klasių kuratoriais iš anksto susitarus ir suderinus laiką.

57. Administracija du kartus per mokslo metus organizuoja Tėvų dienas (trišaliai pokalbiai: dalyko mokytojas, mokinys, tėvų/globėjų atstovas), kuriose tėvai/globėjai turi galimybę susitikti su dalykų mokytojais, administracija, klasės kuratoriumi.

58. Klasių kuratoriai ne rečiau kaip kartą per pusmetį organizuoja tėvų susirinkimus. Esant būtinybei, į juos kviečia dalykų mokytojus.

59. Tėvai (globėjai, rūpintojai) gali individualiai kreiptis į gimnazijos švietimo pagalbos specialistus, direktoriaus pavaduotojus ugdymui, direktorių.

60. Gimnazijos administracija papildomai organizuoja susirinkimus III-IV klasių bendruomenėms (dėl supažindinimo su tarpinių žinių patikrinimo ir brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarka) ir II gimnazijos klasių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokiniams (dėl supažindinimo su vidurinio ugdymo tvarkos aprašu).

61. Pasibaigus pusmečiui, klasių kuratoriai raštu informuoja mokinių, turinčių nepatenkinamus įvertinimus, tėvus. Pasibaigus mokslo metams, informuoja mokinių, turinčių nepatenkinamus įvertinimus, tėvus (globėjus, rūpintojus).

62. Klasės kuratorius per 3 dienas supažindina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) su direktoriaus įsakymu dėl mokiniui skiriamų papildomų darbų ar palikimo kartoti programą.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Vertinimo nuostatos gali kisti atsižvelgiant į Bendruosius ugdymo planus ir kitus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintus dokumentus.

64. Vertinimo aprašu vadovaujasi visi gimnazijos mokytojai.

65. Vertinimo aprašas bendru sutarimu esant būtinybei gali būti peržiūrimas ir koreguojamas. Vertinimo aprašo pakeitimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

66. Vertinimo aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje adresu <https://www.rackauskas.lt/>
